

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad:	1 Tachwedd 2016
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet Amgylchedd
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd John Wynn Jones
Swyddog Cyswllt:	Dilwyn Williams, Prif Weithredwr

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel yr Aelod Cabinet Amgylchedd. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r hyn sydd wedi digwydd yn erbyn addewidion y Cynllun Strategol; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2 Yr unig addewidion sy'n berthnasol i'r Cynllun Strategol yw'r cynlluniau arbedion ac mae yna ddiweddariad ar y rhain yn rhan 5.
- 1.3 Byddwn yn eich hatgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafaodaeth ac wedi eu craffu mewn cyfarfodydd o'r Timau Rheoli perthnasol. (oedd hefyd ar gyfer y cylch yma fel arbrawf yn cynnwys cynrychiolaeth o'r Pwyllgor Craffu).
- 1.4 Ar y cyfan, rwy'n fodlon gyda pherfformiad yr holl Unedau o fewn yr Adrannau y mae gennyf gyfrifoldeb drostynt.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

2 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad

3 Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

3.1 Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PERFFORMIAD

4.1 Mae **Afodiad 1** yn adrodd ar y mesurau perfformiad sy'n gysylltiedig â fy mhortffolio.

4.2 ADRAN PRIFFYRDD A BWRDEISTREFOL

4.2.1 Mae cynnal amgylchedd lleol o safon uchel ac edrychiad strydoedd a mannau cyhoeddus yn bwysig i drigolion Gwynedd. Gwaith **Gwasanaethau Stryd** yw cadw ein strydoedd yn lan a thaclus a cheir nifer o fesurau sy'n edrych ar ba mor dda y maent yn gwneud hyn. Ar y cyfan mae perfformiad y mesurau yn dda a 'rwy'n fodlon gyda'r cynnydd sydd wedi ei wneud gyda'r ffigwr diweddaraf o 77.2 ar gyfer y **Mesur o Lendid ac Edrychiad Strydoedd (STS/005a)** yn rhagori ar ffigyrau'r tair blynedd diwethaf.

4.2.2 Mae'r **Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu** yn gyfrifol am ymdrin â gwastraff mewn modd cynaliadwy. Rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mwyafrif o'r mesurau ar gyfer y gwasanaeth hwn ond byddwn yn tynnu eich sylw i'r pwyntiau canlynol:

- Nodir y cynnydd pellach mewn lefelau **Canran y gwastraff trefol a gesglir gan yr Awdurdod Lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei aildddefnyddio, ailgylchu neu gompostio (WMT/009)** i 62.75% erbyn diwedd Gorffennaf. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd sylweddol o'i gymharu â 54.3% yn 2013/14, 55.25% yn 2014/15 a 58.70% yn 2015/16.
- Er yn nodi'r cynnydd sylweddol sydd wedi ei wneud cydnabyddir fod angen gwneud mwy er mwyn gwella ein perfformiad o'i gymharu ag ardaloedd eraill a gweddill Cymru. Roedd ein cyfradd ni o 58.70% ar ddiwedd 15/16 yn cymharu hefo cyfraddau cyfartalog o 60.19% ar gyfer Cymru a 64.7% ar gyfer y "teulu" o Gynghorau gwledig. Y gobaiith yw, unwaith y bydd y drefn 3 wythnos wedi gafael ar draws y Sir y bydd cynnydd yn y cyfraddau. Nodir hefyd y bydd cyflwyno'r Cynllun Trin Gwastraff Rhanbarthol yn arwain at gynnydd sylweddol pellach.
- Rwyf wedi cwestiynu perfformiad y mesur **Canran lefelau ailgylchu/compostio masnachol (PB51)** a'r rheswm bod y gyfradd wedi gostwng yn ystod y misoedd diwethaf o 40.80% ar gyfer Ebrill/Mai i 40.04% ar gyfer Mehefin/Gorffennaf. Nodwyd y rhagwelir y bydd y cyfraddau yn cynyddu eto ar ddiwedd y tymor ymwelwyr ac y dylai newidiadau i'r trefniadau casglu o fewn ysgolion arwain at wella'r sefyllfa yn ogystal. Byddaf yn parhau i gadw golwg ar y sefyllfa.
- Yr hyn sy'n bwysig i bobl Gwynedd yw bod eu gwastraff yn cael ei gasglu ar y dyddiad cywir. Mae'r Gwasanaeth yn edrych ar sefydlu mesur ar gyfer y nifer o gasgliadau gwastraff/ailgylchu sy'n cael eu methu fel ein bod yn gallu adnabod y rhesymau dros hynny a rhoi sylw i'r agweddau y gallwn ddylanwadu arnynt. Er bod gennym y ffigyrau mae angen gwneud gwaith pellach er mwyn eu dadansoddi a'u deall cyn y gallwn adrodd yn ôl.

- 4.2.3 Mae'n bwysig bod busnesau a thrigolion Gwynedd yn medru symud yn rhwydd a diogel o fewn y Sir a nod y **Gwasanaeth Priffyrdd** yw cyflawni'r nod hynny gan geisio cynnal safon ein ffyrdd. Gyda'r gostyngiad yn y gyllideb cynnal a chadw mae'n anorfod y bydd elfen o ddirywiad.
- 4.2.4 Yn flynyddol y caiff y mesurau ar safon y ffyrdd eu mesur ac ar ddiwedd 2015 roedd 3.1% o brif ffyrdd (dosbarth A), 3.4% o ffyrdd dosbarth B a 15.8% o ffyrdd dosbarth C y Sir yn ddiffygiol. Mae'r cyfraddau'n cymharu'n ffafriol hefo'r ffigyrau cenedlaethol lle'r oedd 3.7% o ffyrdd dosbarth A, 4.3% o ffyrdd dosbarth B, a 15.9% o ffyrdd dosbarth B yn ddiffygiol ac ar gyfer Cynghorau'r 'teulu' lle mae'r cyfraddau diffygiol yn 3.5%, 4.4% ac 17%.
- 4.2.5 Mae gwaith yn parhau i ddatblygu mesur addas ar gyfer pa mor dda y mae'r Gwasanaeth yn ymateb i faterion a gobeithiaf y byddaf yn gallu eich diweddarau ar ddatblygiadau yn fy adroddiad nesaf.
- 4.2.6 Rwy'n fodlon gyda pherfformiad mwyafrif y mesurau sydd gan y Gwasanaeth ond wedi gosod her ynghylch perfformiad y mesur **Canran galwadau Cynnal Priffyrdd a ddiwallwyd y tro cyntaf (PB58)** sydd wedi gostwng i 88.15% o'i gymharu â 93.37% yn 15/16 a 90.00% yn 14/15. Er mwyn deall y sefyllfa'n well rwyf wedi gofyn iddynt i sefydlu'r rhesymau pam nad yw 11.85% o'r galwadau a wneir ynghylch Cynnal Priffyrdd yn cael eu diwallu y tro cyntaf ac i amlygu sut y bwriedir ymateb i wella'r sefyllfa.

4.3 ADRAN YMGYNGHORIAETH

- 4.3.1 Ar gyfer yr Adran yma mae un prif fesur wedi ei adnabod sef **Elw**. Mae'r tafluniad diweddaraf ar gyfer elw yn -£74,814 ond nid yw hyn yn anarferol ar gyfer yr adeg yma o'r flwyddyn gan fod gwaith ar gyfer y flwyddyn yn parhau i ddod i mewn.
- 4.3.2 Fel rwyf wedi nodi o'r blaen mae pwyslais y mwyafrif o'r Unedau o fewn yr Adran hon ar greu incwm ond mae agweddau o waith yr **Uned Rheolaeth Adeiladu** a'r **Uned Dŵr ac Amgylchedd** yn cael effaith uniongyrchol ar drigolion Gwynedd.
- 4.3.3 Mae'r **Uned Rheolaeth Adeiladu** wedi datblygu set o fesurau sy'n mesur eu perfformiad ac wedi adrodd arnynt am y tro cyntaf i'r cyfarfod herio perfformiad diwethaf. Dengys y wybodaeth ar gyfer bodlonrwydd y cwsmer (**Mesur BC-AP-01**) bod y sgôr cyfartalog yn 9.6 allan o 10 tra bod **% y ceisiadau Rheolaeth Adeiladu cynlluniau llawn a gymeradwywyd yn ystod y flwyddyn (BC-AP-02)** yn 87%. Rwyf wedi gofyn iddynt edrych ymhellach am y rhesymau nad oedd pawb yn gwbl fodlon a pam nad oedd ceisiadau wedi eu cymeradwyo er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r sefyllfa.
- 4.3.4 Mae gwaith pellach angen ei wneud gan yr **Uned Dŵr ac Amgylchedd** cyn y gellir cadarnhau eu cyfres mesurau hwy ac fe drafodwyd hynny yn fy nghyfarfod herio perfformiad diwethaf. Gobeithiaf y bydd rhai cadarn ar gael erbyn y cyfarfod nesaf.

4.4 ADRAN RHEOLEIDDIO

- 4.4.1 Dim ond y maes carbon sydd o fewn fy mhortffolio i yn yr Adran hon. Caiff allyriadau carbon yng Ngwynedd effaith niweidiol ar yr amgylchedd lleol yn ogystal â chyfrannu tuag at effeithiau newid yn yr hinsawdd ar lefel byd eang. Mae'r Cyngor yn chwarae ei ran trwy leihau allyriadau carbon sy'n deillio o'r defnydd o ynni o ffynonellau megis adeiladau annomestig (swyddfeydd ac ati).

- 4.4.2 Ar hyn o bryd yn flynyddol y cesglir y mesur **Canran y gostyngiad mewn allyriadau carbon deuocsid yn y stoc adeiladau cyhoeddus annomestig (Eiddo10)**. Erbyn hyn mae gennym y gallu i edrych ar berfformiad adeiladau unigol a chymharu defnydd ynni dros gyfnod o amser felly fe ddylem gael gwell syniad o lle'r ydym arni a rhoi amcan o berfformiad yn erbyn y mesur yn ystod y flwyddyn.
- 4.4.3 Yn hanesyddol wrth gwrs rydym wedi llwyddo i leihau ein hól troed carbon o 26.20% ers 2005 ac wedi llwyddo i gyflawni arbedion ariannol cronus o £3.09 miliwn ers cychwyn gwireddu'r cynllun.

5 SEFYLLFA ARIANNOL/ ARBEDION

- 5.1 Mae tri chynllun hanesyddol cyfwerth a £100,000 heb eu gwireddu (Toiledau Cyhoeddus, Arbedion Ynni Ffridd Rasus a Rhesymoli Banciau Ailgylchu) gan yr **Adran Priffridd a Bwrdeistrefol** ond mae rhaglen waith yn bodoli er eu symud yn eu blaenau. Bellach, yn 2017/18 y rhagwelir y bydd canran o'r arbedion hyn yn cael eu gwireddu.
- 5.2 Gwelir cynnydd derbyniol iawn gyda chynlluniau 2016/17 lle mae'r oll o'r arbedion effeithlonwydd a'r toriadau yntau wedi eu gwireddu neu ar y trywydd cywir. Mae'r rhagolygon gogyfer a gwireddu cynlluniau'r ddwy flwyddyn ganlynol hefyd yn addawol.
- 5.3 Mae'r **Adran Ymgynghoriaeth** wedi gwireddu'r oll o gynlluniau effeithlonwydd a thoriadau 2016/17, ac yn gwneud cynnydd derbyniol iawn tuag at wireddu cynlluniau'r flwyddyn ganlynol lle mae'r oll ohonynt ar y trywydd cywir.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'r adroddiad sydd gerbron yn un agored a gonest am berfformiad o fewn maes yr Aelod Cabinet. Mae'n dangos cynnydd da yn y mwyafrif o feysydd ond hefyd yn nodi rhai meysydd lle y mae angen gwelliant pellach, fel sefyllfa ariannol Ymgynghoriaeth Gwynedd, canrannau gwastraff masnachol a'r canran galwadau Cynnal Priffridd a ddiwallwyd y tro cyntaf. Yn amlwg, mae ymwybyddiaeth o'r materion hyn yn bwysig a hefyd bod cynlluniau pendant ar gyfer eu cyfarch

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadu o safbwynt priodoldeb

Y Pennaeth Cyllid:

Mae'r adroddiad yma rhoi adlewyrchiad teg a cytbwys o sefyllfa'r gwasanaethau. O safbwynt yr agweddau ariannol, gallaf gadarnhau fod cynnydd derbyniol yn cael ei wneud o safbwynt gwireddu cynlluniau arbedion a thoriadau, er gwaethaf sefyllfa heriol iawn.

Atodiadau

Atodiad 1 – Mesurau Perfformiad